

L'ASSALT DEL TEMPS

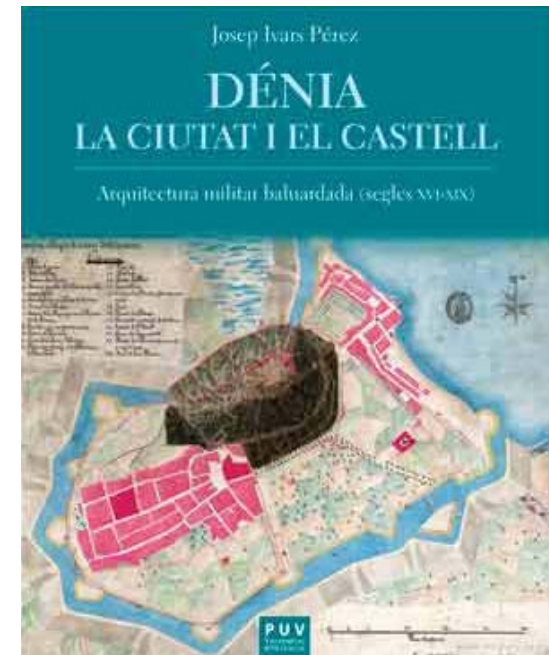
La poliorcètica és l'estudi militar que es fa sobre l'acte d'assaltar posicions fortificades i alhora sobre com fortificar-se per a impedir-ne l'assalt. *Dénia. La ciutat i el seu castell: arquitectura militar baluardada (segles XVI-XIX)*, de Josep Ivars Pérez, és un treball molt interessant i ben documentat, on fonamentalment s'analitza la història de Dénia des de dalt dels seus murs. Ara bé, tot i que no és una obra destinada a un gran públic, tampoc no cal ser un expert de la matèria per a gaudir-ne: per sort no estem davant d'un manual estèril, i el lector més casual no s'hi veurà atabalat.

Per la situació, Dénia ha estat una de les ciutats més importants del País Valencià: en època andalusina era capital taifa des de la qual es controlaven les illes Balears i Pitiüses –i fins i tot s'aventurà a provar de conquerir Sardenya. També va ser testimoni de la conquesta cristiana, del pronunciament de Carles III com a rei de València i la resta dels regnes d'Espanya el

1705 i de la importància comercial del port fins ben entrat el segle xx. I mentre tot açò passava, les seues fortificacions, reformades al llarg del temps, eren testimoni mut de l'esdevindre de la ciutat.

En el treball de Josep Ivars trobem això dividit en dues parts. En la primera hi ha les descripcions de la geomorfologia i de l'estructura urbana de la ciutat al llarg dels segles; posteriorment, una narració molt interessant dels fets bèl·lics i dels canvis que patí la ciutat i les seues defenses i la descripció de tots els elements arquitectònics militars des del segle xv (amb l'aparició de l'artilleria pirombalística) fins al xix que trobem a la Dénia actual.

La segona part comença amb un primer capítol dedicat a la història de l'artilleria en el període abans indicat i l'ús d'aquesta en la Corona d'Aragó (on fórem pioners en l'ús de la pólvora) i acaba amb l'anàlisi d'altres fortaleses de la Corona d'Aragó amb diferents

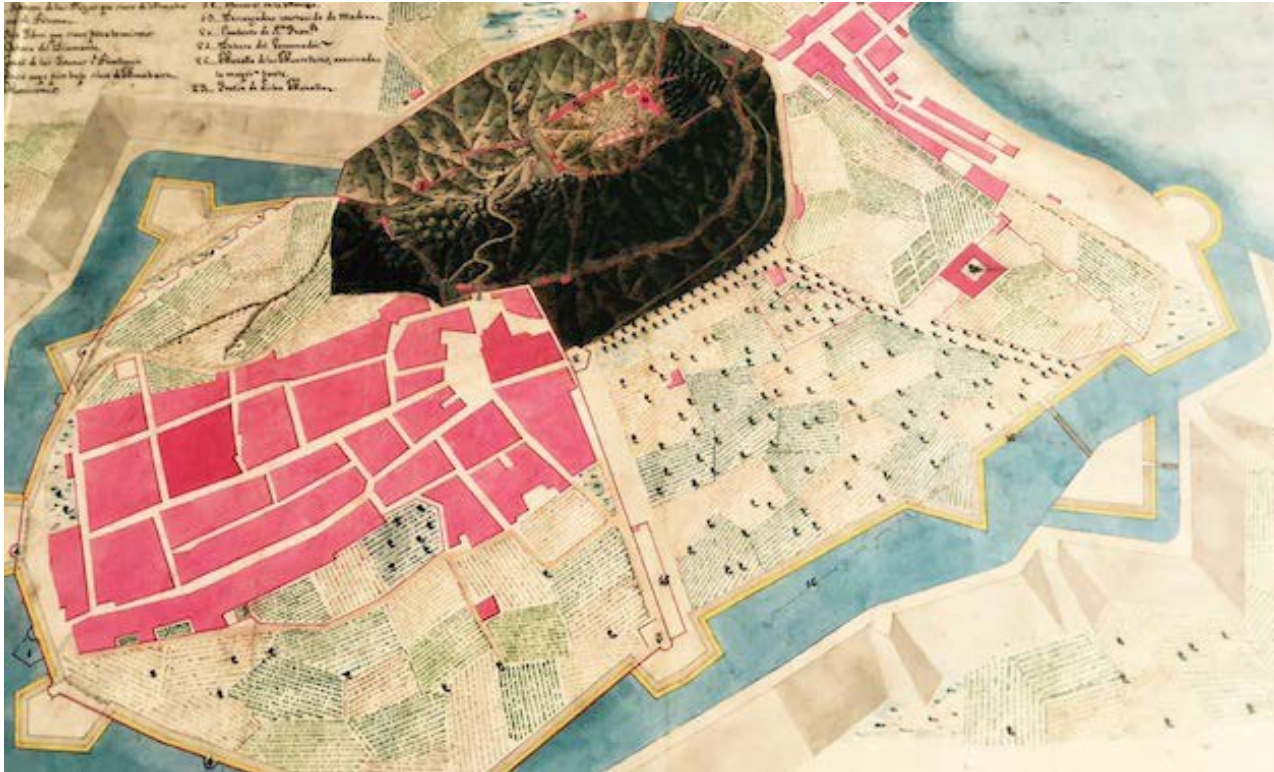

Dénia, la ciutat i el castell

JOSEP IVARS PÉREZ / Autor

PUBLICACIONS DE LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA.
VALÈNCIA, 2015

346 pàgines / 978-84-370-9708-4 / 30 €

morfologies i adaptacions al llarg del temps en la carrera entre artilleria i defenses.

Finalment, el llibre inclou apèndixs amb documentació sobre el llinatge dels Sandoval, marquesos de Dénia; sobre mestres d'obres, enginyers i arquitectes, i documentació referent a les fortificacions de Dénia, altres de pròximes i, fins i tot, d'altres del nostre àmbit.

Per tot açò, és un treball molt interessant per a historiadors i arqueòlegs, per a

gestors de patrimoni, o, simplement, per a curiosos. Magníficament editat per Publicacions de la Universitat de València, amb fotografies, mapes i plànols, qualsevol amant del nostre passat, del nostre patrimoni, trobarà en *Dénia. La ciutat i el seu castell: arquitectura militar baluardada (segles XVI-XIX)* una obra ben interessant amb la qual conèixer –amb l'exemple de Dénia– una cosa tan vistosa com és un castell i els murs d'aquest, però que alhora també queda amagada si no es coneix el context de les seues edificacions.

Fetes aquestes consideracions, ens adonem, acabada l'obra, de la relació tan estreta que pot establir una ciutat, una comunitat humana, amb això tan inanimat com és un conjunt de murs, torres, portes i forts. La història de Dénia és la història de les seues gents, però també és un relat que ha quedat imprès als seus murs, testimonis dels moments cabdals de la nostra història, la de tots els valencians.

VÍCTOR MARTÍNEZ

ENLLAÇOS ▾

